

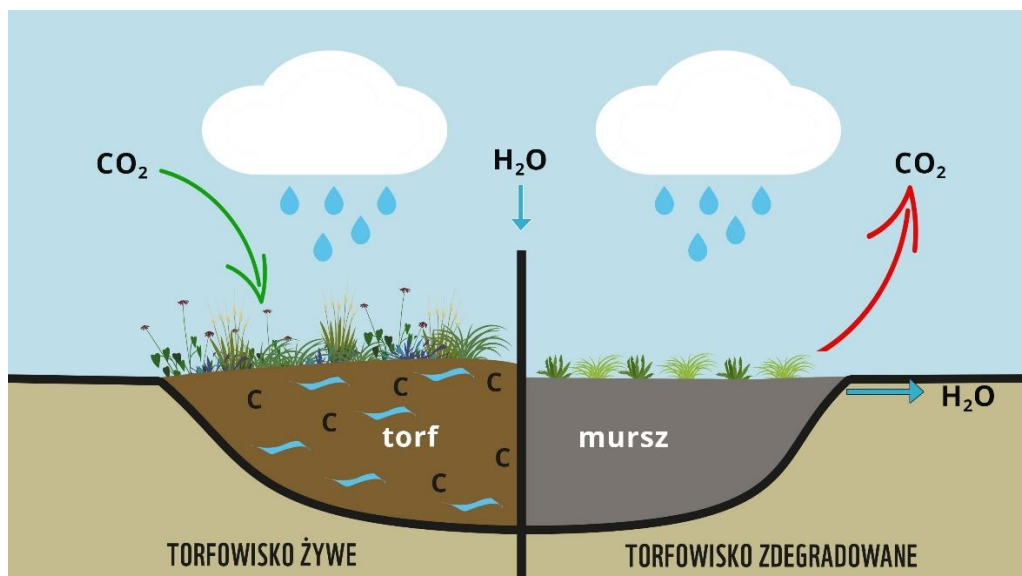

TORFOWISKA DLA KLIMATU

Dlaczego torfowiska są ważne dla środowiska i klimatu?

Mokradła i torfowiska chronią gatunki, ekosystemy i klimat. Oczyszczają wodę, zapewniają dostęp do pożywienia i środki do życia dla miliarda ludzi. Ich usługi ekosystemowe szacuje się na **47 bilionów USD** rocznie. **Gromadzą dwutlenek węgla 4 razy lepiej niż las tropikalny** i są największym lądowym magazynem węgla organicznego.

Dobrze uwodnione torfowiska pochłaniają **CO₂** z atmosfery i akumulują go w torfie. Jeśli zostaną **osuszone stają się silnymi źródłami emisji gazów cieplarnianych**. Wiele torfowisk zostało w przeszłości osuszonych, by zapewnić nowe tereny dla rolnictwa. **Z torfowiskami związane są też wyspecjalizowane gatunki fauny i flory.** Torfowiska są też odpowiedzialne za retencję wody, magazynują ją w torfie, nawet w czasie suszy. Torf działa jak gąbka i może przechwycić wody, które w innym wypadku zalałyby inne tereny.

W skali światowej **zdegradowane torfowiska emitują nawet ok. 2 Gt CO₂**, czyli 5% antropogenicznych emisji.

Torfowiska w Polsce

W Polsce torfowiska pokrywają ok 4% obszaru z większością złóż w północnej i środkowej części kraju. W Polsce odwodnionych zostało ok. 86% wszystkich torfowisk i przekształcono je głównie na łąki i pastwiska (70%), których znaczenie dla gospodarki rolnej jest obecnie marginalne. **1,25 mln ha odwodnionych torfowisk** odpowiada za emisję ok. 34 Mt dwutlenku węgla rocznie.

Emisje z osuszonych torfowisk można w Polsce zmniejszyć o 21,7 Mt CO₂ poprzez ponowne nawodnienia torfowisk. Najczęściej nie wymaga to skomplikowanych działań, wystarczające jest **zablokowanie odpływu wody** – czyli np. zasypianie rowów odwadniających. Do tego jednak konieczne jest pozyskanie zgód właścicieli gruntów.

Dlatego WWF planuje wykup gruntów z torfowiskami i tworzenie **obszarów chronionych prywatnie**. Pozwoli to na trwałe zalanie torfowisk i maksymalizację korzyści przyrodniczych przy niższych kosztach.

Obszary chronione a torfowiska

Obszary chronione to miejsca o szczególnej wartości przyrodniczej, ekologicznej, kulturowej, na których najważniejszym celem jest ochrona przyrody. **Działania WWF wpisują się w unijną strategię na rzecz bioróżnorodności** „Przywracanie przyrody do naszego życia”, której główne cele to osiągnięcie do 2030 roku:

- **30% obszarów chronionych** - prawna ochrona min. 30% powierzchni lądowej i morskiej UE

- **10% ochrony ścisłej** - ścisła ochrona co najmniej 1/3 obszarów chronionych UE.

- **odtworzenie zdegradowanych ekosystemów, w tym gromadzących węgiel**, poprawa stanu ochrony siedlisk i gatunków o znaczeniu europejskim

WWF Polska jest członkiem **Koalicji 10%**, której celem jest dążenie do ścisłej ochrony 10 % terenu naszego kraju do 2030 roku (aktualnie, zgodnie z kryteriami określonymi w Strategii, jest to ok. 3,5%)

Obszary chronione prywatnie i WWF

Obszary chronione prywatnie to w wielu krajach świata powszechny i bardzo ważny element systemu ochrony przyrody. Mogą być fundowane lub zakładane przez: NGO, Osoby prywatne, Biznes. **WWF Hiszpania** już w latach 60-tych rozpoczęło kampanię na rzecz ochrony mokradeł Coto de Doñana, której efektem był zakup ok. 9500 ha i utworzenie **Doñana Biological Station**, który został ustanowiony Parkiem Narodowym.

W Polsce WWF buduje koalicję organizacji zarządzających obszarami chronionymi prywatnie, by chronić je zgodnie z najlepszymi praktykami. Od kilku lat wykupujemy grunty i obejmujemy je ochroną. Dobrym przykładem jest **projekt ochrony łąk kwiatnych z Air Wick by Botanica**. Dzięki temu partnerstwu WWF pozyskuje wyjątkowe tereny łąkowe, by ustanowić **150 ha obszarów chronionych prywatnie**.

„Torfowiska dla klimatu” – działania i harmonogram

CEL: Ochrona torfowisk dla odbudowy bioróżnorodności i zapobiegania zmianie klimatu

1. Analiza i stworzenie mapy torfowisk do renaturyzacji (marzec 2022-luty 2023) - we współpracy z Centrum Ochrony Mokradeł (CMok) przygotowaliśmy analizę potencjału odtwarzania torfowisk i innych mokradeł w Polsce, która zostanie pokazana w postaci mapy.

2. Wybór lokalizacji dla projektu Filantrop XXI (marzec-kwiecień 2023) – po wizji terenowej, inwentaryzacji przyrodniczej, analizie własności gruntów, wybrane zostaną 2-3 lokalizacje specjalnie dla naszych Filantropów. Wybór będzie uwzględniał potencjał oddziaływania klimatycznego, odbudowy bioróżnorodności i innych walorów przyrodniczych, a także potencjał zmniejszenia emisji CO₂ z danego obszaru.

3. Zbieranie funduszy od osób prywatnych (marzec-grudzień 2023) – prezentacje projektu dla Filantropów.

4. Wykup działek (listopad 2023-październik 2024) – każdy obszar składa się z wielu działek, które mają różnych właścicieli, dlatego proces negocjacji i formalności jest złożony i pracochłonny.

5. Renaturyzacja torfowisk (od 2024) - przygotowanie planu prac i przeprowadzenie zadań ochronnych, które będą dostosowane do lokalizacji, siedliska, występujących na niej gatunków roślin i zwierząt.

Kosztorys

Koszty dla torfowiska o powierzchni **30 hektarów**

- analiza lokalizacji i potrzebnych działań - 0 zł (sfinansowana z innych źródeł)
- wykup zidentyfikowanych gruntów - ok 25 000 zł/Ha, razem ok. 750 000 zł
- działania ochronne na utworzonym obszarze – ok. 5 000 zł/Ha, razem ok. 150 000 zł
- obsługa projektu - wynagrodzenia osobowe - 30 000 zł/rok
- pozostałe koszty - opłaty formalno-prawne, tablice informacyjne, dojazdy ok 20 000 zł

RAZEM: 950 000 zł

Dołącz do grona **FILANTOPÓW XXI wieku!**

Projekt Filantrop XXI wieku powstał ze względu na dramatyczne wyzwania przyrodnicze z jakimi mierzymy się w XXI wieku. By zatrzymać ten kryzys **musimy działać razem**: politycy, biznes, organizacje pozarządowe i... **osoby prywatne**. Do grona Filantropów XXI zapraszamy osoby, które znają i wspierają misję WWF. Razem chcemy tworzyć wyjątkowe projekty przyrodnicze i **rozwijać kulturę filantropii w Polsce**.

Zachęcamy do wsparcia projektu „Torfowiska dla Klimatu”, prosimy o wybranie odpowiedniego dla siebie poziomu wsparcia:

Poziom wsparcia	Liczba Darczyńców	Suma
100 000 zł	3	300 000 zł
50 000 zł	5	250 000 zł
20 000 zł	8	160 000 zł
10 000 zł	14	140 000 zł
5 000 zł	20	100 000 zł
RAZEM	50	950 000 zł

W dowód wdzięczności **WWF zaprosi Cię do niezwykłego Świata Natury**. Każdy Filantrop otrzyma przyrodnicze prezenty oraz imienny dyplom, nazwiska Darczyńców umieścimy także (za zgodą) na stronie lub tablicy informacyjnej projektu. A najbardziej zaangażowane osoby zaprosimy na wyprawy przyrodnicze w Polsce i za granicą. **Ochrona przyrody to najlepsza inwestycja w XXI wieku!**

W przypadku pytań zapraszamy do kontaktu:

Marek Pękalski, tel. 603 770 644, e-mail: mpekalski@wwf.pl

Fundacja WWF Polska, ul Usypiskowa 11, 02-386 Warszawa, Nr konta: 85 1030 1999 7111 1827 0000 0000

Filantrop XXI